

[Ministeren for Grønland.]

det nuværende beskedne fjordfiskeri, kan ikke længere med fordel udvides, fordi man efterhånden har nået mætningspunktet for dette specielle marked. Med nye moderne anlæg får man mulighed for at tilpasse sig markedsudviklingen, samtidig med at man giver befolkningen en baggrund for at deltage i fiskeriet på bankerne langs den grønlandske kyst, hvor færøske og fremmede fiskere i dag er alene om at udnytte de store fiskerigdomme.

Gennemførelsen af det her forelagte program giver den grønlandske befolkning mulighed for at medvirke til den forøgelse af samfundets produktivitet, som må danne basis for den voksende befolknings eksistens.

I forbindelse med selve fiskeindustri anlæggene vil det være nødvendigt også at foretage en udbygning af forskellige tekniske anlæg, navnlig af el-værker og vandforsyningsanlæg, således som der nærmere er redegjort for i bemærkningerne til lovforslagets § 3.

Foruden produktionsanlæggene og de dertil knyttede tekniske hjælpeanlæg foreslår man i § 2, at der til brug for de oceangående skibe udføres kajanalæg med dertil knyttede dæmninger, moler og vejforbindelser ved byerne Jakobshavn, Holsteinsborg, Sukkertoppen og Frederikshåb.

Forslaget om bygning af kajanalæg er fremkaldt af udviklingen på forsynings-tjenestens område og vil samtidig være af afgørende betydning for industri anlæggenes rentabilitet og kapacitet. Fra 1938 til 1958 er de ekspederede stykgodsmængder vokset med mere end 300 pct., fra 10 000 til ca. 43 000 tons, og allerede dette gør overgangen fra den hidtidige primitive pramekspedition til en moderne kajekspedition økonomisk fordelagtig. Ligesom industri anlæggenes er kajanalæggenes økonomi baseret på erfaringer fra eksisterende anlæg. Jeg henviser herom til bemærkningerne til forslaget.

Endelig foreslår man i § 3 at indrette fortøjningsanordninger og bådehavne for fiskerfartøjer ved forskellige byer og at anlægge en fiskerihavn ved Godthåb.

Flåden af private fiskerbåde i Grønland er i de senere år øget i betydelig målestok, og nye industri anlæg vil sætte yderligere fart i denne udvikling. Opankringsforholdene

for bådene er imidlertid mange steder af en sådan karakter, at der er tale om en ikke ringe risiko. Egentlig lukkede havne som hernede kendes ikke i Grønland, og forslaget tilsigter heller ikke at anlægge sådanne. Det, man stræber henimod, er at skabe rimelige pladsforhold og så sikre fortøjningsanordninger, som det uden alt for store investeringer er muligt, idet man udnytter de naturlige forhold og sikrer de vandområder, der delvis er beskyttet mod havet, ved opførelsen af moler og dæmninger i forbindelse med kajanalæggene.

Den foreslåede fiskerihavn i Godthåb omfatter dog noget mere. I adskillige år har man både i Grønland og hernede været klar over, at skabelsen af et havneanlæg for fiskerfartøjer kombineret med industri anlæg er livsnødvendig for Grønlands største by. Dette er ved flere lejligheder udtrykt af landsrådet, men også her i salen af det ærede medlem hr. A. Lyng under finanslovdebatten 1957-58. Efter mange undersøgelser og overvejelser er man nået frem til et projekt, der skønnes at opfylde de krav, der må stilles til en sådan havn. Det foreslåede industri anlæg vil blive opført på arealer, der tilvejebringes samtidig med bygningen af havnen og i umiddelbar tilknytning til denne.

Gennemføres de projekter, der er foreslået i det foreliggende forslag, og som er anbefalet til udførelse af den kgl. grønlandske handels styrelsesråd og af ministeriets anlægsudvalg, vil erhvervslivet i Grønland være hjulpet et godt stykke vej fremad mod den effektivisering, som er et uafviseligt krav, hvis grønlænderne selv skal kunne bidrage til den højnelse af levestandarden og den økonomiske ligestilling med det danske samfund i øvrigt, som vi tilstræber.

Ud over de foreslåede anlæg vil det utvivlsomt i løbet af de kommende år blive nødvendigt at foretage yderligere industriel udbygning. Erfaringerne fra de her foreslåede anlæg og fra undersøgelser, man er i gang med, må imidlertid være afgørende for eventuelle anlæg i andre byer på vestkysten. Om de foreløbige tanker herom henviser jeg til bemærkningerne til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at man især tænker på byerne Nanortalik, Holsteinsborg, Sukkertoppen og Egedesminde. Allerede nu kan man dog regne med, at et